

Evropski sud pravde izjavio je danas da energetskim kompanijama EU više neće biti dozvoljeno da tuže vlade EU koristeći Ugovor o energetskej povelji-bacajući u sumnju brojne tekuće arbitraže u iznosu od milijardu evra.

Kao deo odluke o zakonitosti spora između Moldavije i Komstroi Investment-a, Evropski sud pravde je proglasio da se slučajevi rešavanja sporova između država investitora (ISDS) koji koriste Ugovor o energetskej povelji „ne primenjuju“ unutar EU-tj. investitor u EU i država članica EU. Konkretno, član 26 Ugovora o energetskej povelji (ECT), koji dozvoljava takozvane korporativne sudske arbitraže, nije važeći unutar EU.

Napustite ECT

Prijatelji Zemlje Evropa poziva Evropsku komisiju i države članice EU da se povuku iz ECT. Paul de Clerk, koordinator za ekonomsku pravdu u Friends of the Earth Europe pozdravio je presudu:

„Klimatska kriza ne može priuštiti korporativne odštete od milijardu eura svaki put kada naše vlade donesu odluku o klimatskim akcijama. Dobra je vest da danas Evropski sud priznaje da takva zaštita ulaganja u EU na osnovu Ugovora o energetskej povelji nije u skladu sa pravom EU. Ovo još jednom podvlači da EU i njene države članice moraju napustiti Ugovor o energetskej povelji koji ubija klimu, a koji uglavnom služi zaštiti interesa fosilnih goriva“.

Ugovor o zaštiti fosilnih goriva

ECT je ugovor iz 1990 -ih koji štiti interese energetskih investitora - uglavnom kompanija za fosilna goriva. Investitori ga sve više koriste da izazovu vlade koje uvode ambicioznu politiku klime, a aktivisti ga optužuju za podrivanje Pariškog sporazuma i Evropskog zelenog dogovora.

Evropski sud pravde odlučio je 2018. godine u presudi Achmea da ISDS u bilateralnim ugovorima o ulaganju unutar EU nije kompatibilan sa pravom EU. ESP sada proširuje to na slučajeve ISDS-a unutar EU zasnovane na ECT.

Poslednjih godina Ugovor o energetskej povelji postao je izvor većine slučajeva ISDS -a u Evropi - kao što su milijarde evra potraživanja RWE -a i Unipera protiv holandske vlade. Pregovori o reviziji ECT traju od 2019. godine, ali do sada nisu rezultirali nikakvim konkretnim koracima da se ona uskladi sa klimatskim ambicijama EU ili Pariskim sporazumom. Reforme takođe ne rešavaju probleme sa modelom ISDS na koje se ESP pozvao u svojoj današnjoj odluci. Nekoliko zemalja, poput Francuske i Španije, kritikuju ECT i zatražile su od Evropske komisije da pripremi izlaznu strategiju.

Izvor: Friends of the Earth Europe